

JADRANSKA KOŠARKAŠKA ASOCIJACIJA – ABA LIGA j.t.d.

**PRAVILNIK
O RADU SUDAČKOG ODJELA
ABA LIGE j.t.d. u
sezoni 2021/22**

Sadržaj

PRAVILNIK_o radu sudačkog odjela ABA Lige j.t.d.....	3
Temeljne odredbe	3
Sastavljanje liste sudaca	4
Sastavljanje liste delegata	5
Sastavljanje liste kontrolora suđenja	5
Komesar	6
Sudačka komisija	7
Predsjednik sudačke komisije.....	7
Tajnik sudačke komisije	8
Kontrolori.....	8
Delegati.....	9
Suci	10
Dužnosti Prvog suca na utakmicama.....	11
Seminari i tjelesna sprema	13
Ograničenje kontakta između dužnosnika i ekipa.....	14
Darovi	15
Ostalo	15
Izvješća	15
Ocjenjivanje i odabir sudaca.....	16
Povrede koje počinu službene osobe	17
Sankcije.....	18
Honorari, putni troškovi, smještaj i prehrana za službene osobe (suci, delegati, kontrolori i kontrolori TV snimaka) na utakmicama ABA lige	19
Tajnost dokumenata.....	19
Prijelazne i zaključne odredbe	19

Temeljem Poglavlja IV. Sudački kodeks, Internih akata (BYLAWS) ABA Liga j.t.d. (u daljnjem tekstu: ABA Liga), Skupština ABA Liga j.t.d. (u daljnjem tekstu: Skupština) na sjednici održanoj 21.09.2021. godine donosi:

PRAVILNIK o radu sudačkog odjela ABA Lige j.t.d.

Članak 1. Temeljne odredbe

Sudački odjel ABA Lige je nezavisno stručno tijelo, koje je u svom radu autonomno. Komesar za određivanje sudaca i delegata (u daljnjem tekstu: Komesar) i članovi sudačke komisije ne mogu biti vlasnici, djelatnici ili članovi drugih sportskih organizacija, čiji interesi bi mogli biti u sukobu sa nezavisnošću i samostalnošću sudačke organizacije.

Namjena i područje rada sudačkog odjela ABA Lige su:

- izbor sudaca za suđenje 1. i 2. ABA lige,
- usavršavanje i instruiranje sudaca i kontrolora suđenja,
- ocjenjivanje i rangiranje,
- delegiranje,
- kažnjavanje službenih osoba

Stručni savjet sudačkog odjela su:

- a) Komesar za određivanje sudaca i delegata (u daljnjem tekstu: Komesar),
- b) Predsjednik sudačke komisije (u daljnjem tekstu: Predsjednik SK) i
- c) Tajnik sudačke komisije (u daljnjem tekstu: Tajnik SK)

Imenovanje i razrješavanje Stručnog savjeta:

- a) Komesara i Predsjednika SK imenuje i razrješava Sportski direktor ABA Lige,
- b) Tajnika SK imenuje i razrješava Predsjednik SK ABA Lige.

Članovi Sudačkog odjela ABA Lige su:

- a) Komesar,
- b) Predsjednik SK,
- c) Tajnik SK,
- d) Kontrolori suđenja (u daljnjem tekstu: Kontrolori),
- e) Delegati
- f) Suci

U slučaju mogućeg nesporazuma između Komesara i Predsjednika SK presuđuje Sportski direktor ABA Lige

i o tome obavještava Predsjedništvo ABA Lige.

Izrazi koji se koriste u ovom pravilniku, a imaju rodno značenje, koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski rod, osim kada je za pojedino pitanje izričito naznačeno drugačije.

Članak 2. Sastavljanje liste sudaca

- 2.1.** Komesar na osnovu izvješća kontrolora suđenja iz prethodne sezone te dogovorom sa Predsjednikom SK uz prethodno mišljenje članova SK sastavlja Listu sudaca za utakmice ABA Liga i dostavlja je Sportskom direktoru ABA Lige na znanje, a on Skupštini na usvajanje.
- 2.2.** Lista sudaca ABA lige sastavlja se na slijedeći način:
- a) 2. ABA Liga igra se „Bubble“ – broj potrebitih sudaca obje Lige plus 30% - 55 sudaca

(Primjer: 1. ABA Liga – 14 klubova; 2. ABA Liga „Bubble“ – 14 klubova = 55 sudaca)
 - b) 2. ABA Liga igra se „Regular season“ – broj potrebitih sudaca obje Lige plus 50% - 63 suca
- 2.3.** Lista ABA lige se sastavlja na osnovu Izvješća kontrolora suđenja iz prethodne natjecateljske sezone te dogovora Komesara i Predsjednika SK uz prethodno mišljenje članova SK, te u slučaju povećanja broja klubova na osnovu odluke Sportskog direktora na prijedlog Predsjednika SK.
- 2.4.** Broj sudaca koji ulaze na jedinstvenu listu ABA Lige ili ispadaju s nje ovisi o kvaliteti suđenja i ponašanja sudaca prethodne sezone. O ukupnom broju ulazaka ili ispadanja sudaca odlučuje Komesar uz dogovor s Predsjednikom SK i mišljenjem članova SK te isto dostavlja Sportskom direktoru na znanje, a on Skupštini na usvajanje.
- 2.5.** Ukoliko sudac s područja ABA Liga košarkaških klubova (Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Hrvatska, Sjeverna Makedonija, Slovenija i Srbija) uđe na listu sudaca Euroleague (u daljnjem tekstu: EL), on automatski ulazi na listu sudaca 1. ABA lige, osim u slučaju navedenim pod točkom 2.4. Pod nazivom „sudac s područja ABA Liga košarkaških klubova (Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Hrvatska, Sjeverna Makedonija, Slovenija i Srbija)“ podrazumijeva se da je sudac državljanin jedne od tih država i obavezan je imati prijavljeno prebivalište na području jedne od država članica ABA Lige klubova.
- 2.6.** U slučaju povećanja broja klubova o izboru dodatnih sudaca odlučuje Sportski direktor na prijedlog Predsjednika SK.
- 2.7.** Sudac mora biti na listi najvišeg ranga natjecanja u svojoj državi da bi bio na listi ABA lige. Sudac koji ispadne sa liste sudaca najvišeg ranga natjecanja u svojoj državi, ne može biti na listama sudaca ABA Lige.
U tom slučaju o izboru zamjenskog suca odlučuje Sportski direktor na prijedlog Komesara uz dogovor s Predsjednikom SK i mišljenjem članova SK.
- 2.8.** Sudac u godini u kojoj puni 42 i više godina ne može po prvi put ući na listu sudaca ABA lige, osim u slučajevima:
- a) da je aktivni EL sudac ili
 - b) da je aktivni FIBA sudac
- 2.9.** Maksimalna dozvoljena starosna dob za suce ABA Lige je 50 godina s izuzecima:
- a) na suca koji se nalazi na EL listi
 - b) na suca potrebnom za održavanje i/ili podizanje kvaliteta suđenja ABA Lige posebnom

odlukom Sportskog direktora na prijedlog Komesara i Predsjednika SK.
Odluku mora odobriti Skupština ABA lige.

- 2.10.** Ukoliko se ukaže izuzetna potreba, odlukom Sportskog direktora na prijedlog Komesara i Predsjednika SK, utakmice ABA Lige mogu suditi i suci najviših rangova koji nisu na ABA Listi za natjecateljsku sezonu.

Članak 3. Sastavljanje liste delegata

- 3.1.** Sportski direktor ABA Lige sastavlja Liste delegata 1. ABA lige i 2. ABA lige koje dostavlja Skupštini na usvajanje pred početak svake natjecateljske sezone.
- 3.2.** Da bi osoba mogla biti na Listi delegata ABA lige treba zadovoljavati jedan od slijedećih uvjeta:
- a) biti FIBA delegat ili
 - b) biti ABA Liga delegat prethodnih sezona ili
 - c) biti delegat najvećeg stupnja natjecanja u svojoj državi ili
 - d) biti delegat Euroleague.
- 3.3.** U slučaju potrebe u iznimnim situacijama Sportski direktor svojom odlukom može postaviti određenu osobu za delegata na Listu delegata 2. ABA lige.
- 3.4.** Lista delegata ABA lige sastavlja se na slijedeći način:
- a) 2. ABA Liga igra se „Bubble“ – broj potrebitih delegata obje Lige plus 30% - 42 delegata

(Primjer: 1. ABA Liga – 14 klubova; 2. ABA Liga „Bubble“ – 14 klubova = 55 sudaca)
 - b) 2. ABA Liga igra se „Regular season“ – broj potrebitih delegata u kolu obje Lige puta tri - 42 delegata

(Primjer: 1. ABA Liga – 14 klubova; 2. ABA Liga „RS“ – 14 klubova = 14 x 3 = 42 delegata)
- 3.5.** Delegati u godini kada navršavaju 70 (sedamdeset) godina starosti automatski prestaju aktivno obnašati dužnosti delegata u redovitim sustavima natjecanja koji su u nadležnosti ABA Lige ili ukoliko Sportski direktor ne odluči drugačije. Produljenje se može donositi isključivo iz sezone u sezonu temeljem odluke Sportskog direktora, odluku mora odobriti Skupština ABA lige.

Članak 4. Sastavljanje liste kontrolora suđenja

- 4.1.** Predsjednik SK sastavlja zajedničku listu kontrolora koju dostavlja Sportskom direktoru, a ovaj Skupštini na usvajanje pred početak svake natjecateljske sezone.
- 4.2.** Predsjednik, tajnik i članovi SK automatski su kontrolori na utakmicama ABA Lige.
- 4.3.** Da bi osoba mogla biti na listi kontrolora ABA Lige treba zadovoljavati jedan od slijedećih uvjeta:
- a) biti EL kontrolor,

- b) biti FIBA kontrolor ili delegat,
 - c) biti FIBA bivši sudac,
 - d) biti ABA Liga bivši sudac,
 - e) biti ABA Liga bivši kontrolor.
- 4.4.** Listu kontrolora ABA Lige sačinjava broj potrebnih kontrolora u kolu regularnog dijela prvenstva plus 30 posto.
- 4.5.** Kontrolori u godini kada navršavaju 70 (sedamdeset) godina starosti automatski prestaju aktivno obnašati dužnosti kontrolora suđenja u redovitim sustavima natjecanja koji su u nadležnosti ABA Liga ili ukoliko Sportski direktor uz prethodno mišljenje Predsjednika SK ne odluči drugačije. Produljenje se može donositi isključivo iz sezone u sezonu temeljem odluke Sportskog direktora na prijedlog Predsjednika SK, odluku mora odobriti Skupština ABA lige.

Članak 5. Komesar

- 5.1.** Komesar određuje Suce i Delegata na utakmice ABA Liga shodno usvojenim Listama sudaca i delegata za natjecateljsku sezonu.

Diskrecijsko pravo Komesara je koliko će sudac odnosno delegat utakmica biti delegiran, međutim obavezan je slijediti smjernice SK vezano za jakosne grupe sudaca i delegata, perspektivu i potencijal.

- 5.2.** Komesar autonomno određuje i delegira Liste sudaca i delegata za juniorske turnire ABA Lige, Super cup ABA Lige kao i sve ostale utakmice pod organizacijom ABA Lige.
- 5.3.** Komesar od kontrolora nakon svake odigrane utakmice regularnog dijela sezone i Play Off-a 1. i 2. ABA lige dobiva na znanje kontrolu suđenja utakmice u roku od najkasnije 48 sati, a u slučaju slabog suđenja kontrolor odmah nakon utakmice obavještava Komesara, Predsjednika i Tajnika SK.
- 5.4.** Komesar je obavezan izvijestiti Predsjednika SK i Sportskog direktora ABA Lige ukoliko je došlo do promjene/otkazivanja delegiranja sudaca za pojedinu utakmicu i navesti koji je razlog promjene/otkaza.
- 5.5.** Komesar sa rang liste sudaca, nakon odigranog redovnog dijela 1. ABA lige delegira suce za play off na slijedeći način uz obvezu ispunjavanja uvjeta navedenog u članku 18.7: :
- 20 (dvadeset) najbolje rangiranih sudaca nakon odigranog regularnog dijela sezone se delegira za utakmice Play Off-a 1. ABA Lige, te Play Off-a 2. ABA Lige i Kvalifikacijske utakmice.
- 5.6.** Komesar sa rang liste sudaca, nakon odigranog regularnog dijela 2. ABA lige za utakmice Play Off-a delegira i:
- 10 (deset) najperspektivnijih sudaca ABA lige.

- 5.7. Komesar će prisustvovati sastancima SK.
- 5.8. Komesar zajedno sa Sportskim direktorom sudjeluje u izradi prijedloga Pravilnika o honorarima, putnim troškovima, smještaju i prehrani za suce, delegate i kontrolore na svim utakmicama pod organizacijom ABA Lige za svaku sezonu. Pravilnike Sportski direktor prosljeđuje na usvajanje Skupštini.
- 5.9. Komesar će Sportskom direktoru po završetku natjecateljske sezone podnijeti izvještaj o svom radu.

Članak 6. Sudačka komisija

- 6.1. SK sačinjava 6 (šest) osoba (Predsjednik, tajnik i 4 člana) od kojih svaka država članica ABA Lige ima svog predstavnika . Predsjednik SK bira tajnika i članove SK.

SK je u svom radu autonomna i neposredno odgovorna Sportskom direktoru ABA Lige.

- 6.2. SK se obavezno sastaje, radi analize suđenja, periodično minimalno 4 puta tokom regularnog dijela 1. ABA lige, a po potrebi i više. Izvještaj SK o analizi suđenja odigranih utakmica, Predsjednik SK dostavlja Sportskom direktoru i Komesaru.
- 6.3. SK priprema i organizira obvezni predsezonski seminar za suce i kontrolore ABA Lige.
- 6.4. SK priprema i organizira (potencijalni) kamp za mlade i perspektivne suce.
- 6.5. SK prati rad sudaca, delegata i kontrolora i radi na njihovom usavršavanju, te daje prijedloge u cilju što kvalitetnijeg suđenja.
- 6.6. SK periodično šalje dopise i klipove sa edukativnim sadržajem sucima, delegatima i kontrolorima.

Članak 7. Predsjednik sudačke komisije

- 7.1. Predsjednik SK s odobrene liste kontrolora iste delegira za utakmice 1. i 2. ABA lige, juniorske turnire i sve ostale utakmice u organizaciji ABA Lige, te vodi računa o ocjenjivanju, tj. kontroli sudaca, školovanju i stručnom usavršavanju kontrolora.
- 7.2. Predsjednik sudačke komisije saziva sastanke sudačke komisije koji se moraju održati obavezno periodično minimalno 4 puta tokom regularnog dijela 1. ABA lige, a po potrebi i više.
- 7.3. Predsjednik SK je obavezan na zahtjev kluba zajedno sa 2 člana SK napraviti ekspertizu utakmice nakasnije 72h nakon završetka iste i napisati mišljenje o suđenju na traženoj utakmici, te je dostaviti Sportskom direktoru ABA Lige koji to izvješće dostavlja klubu.
- 7.4. Predsjednik SK nakon ekspertize utakmice shodno čl. 7.3 može promijeniti ocjenu-e Kontrolora shodno utvrđenim činjenicama.
- 7.5. Predsjednik SK je obavezan da prijedlog sastava SK dostavi Sportskom direktoru.

- 7.6. Predsjednik SK je obavezan da prijedlog liste kontrolora dostavi Sportskom direktoru ABA Lige.
- 7.7. Predsjednik SK je obavezan da prije početka svake sezone planira i organizira obvezni Seminar za suce i kontrolore ABA lige
- 7.8. Predsjednik SK će Sportskom direktoru po završetku natjecateljskih sezona 1. i 2. ABA Lige, podnijeti izvještaj o suđenju u 1. i 2. ABA Ligi i o radu SK.

Članak 8. Tajnik sudačke komisije

- 8.1. Tajnik SK priprema sve akte neophodne za rad sudačkog odjela.
- 8.2. Tajnik SK priprema odgovore na primjedbe klubova o suđenju.
- 8.3. Tajnik SK priprema sažetke video klipova.
- 8.4. Tajnik SK obavještava i upozorava suce o video klipovima.
- 8.5. Tajnik SK vodi arhiv sudačkog odjela.
- 8.6. Tajnik SK u slučaju slabog suđenja odmah obavještava suca koji je tu slabu ocjenu dobio.

Članak 9. Kontrolori

- 9.1. Kontrolor procjenjuje kvalitet sudaca i suđenja na utakmicama.
- 9.2. Kontrolor je obavezan na utakmicu doći odjeven u odijelo (kravata nije obavezna).
- 9.3. Kontrolor je obavezan doći u dvoranu najmanje 90 minuta prije početka utakmice.
- 9.4. Kontrolor je obavezan prisustvovati sastanku sudaca prije utakmice ("pre-game").
- 9.5. Kontrolor je obavezan 15 minuta poslije završetka utakmice u sudačkoj svlačionici razgovarati sa sucima ("post-game") o njihovom suđenju, samostalno, bez prisustva drugih lica (Predsjednika i tajnika SK, Komesara, delegata, i slično).

Kontrolor je obavezan da svoje mišljenje o kvalitetu suđenja uključujući i opisnu ocjenu svakog suca iznese u razgovoru sa sucima nakon utakmice, te u razgovoru navede dobre i loše strane suđenja i naputke za budući rad.

Maksimalno vrijeme razgovora kontrolora sa sucima u svlačionici je 30 minuta.

Naknadnim gledanjem TV snimke kontrolor suđenja opisnu ocjenu može izmijeniti (na gore ili na dole) uz evidentnu potporu video analize.

- 9.6. Kontrolor je obavezan u roku od 15 minuta poslije utakmice poslati email, ako to dozvoljavaju tehničke mogućnosti (Internet) ili SMS poruku Komesaru sa najkraćim informacijama o utakmici.

- 9.7. Kontrolor je obvezan u roku od 48 sata poslije utakmice poslati kontrolu suđenja sucima, Komesaru, Predsjedniku i Tajniku SK.
- 9.8. Kontrolor je obvezan da u slučaju slabog suđenja, odmah nakon utakmice obavijesti Komesara, Predsjednika i Tajnika SK.
- 9.9. Kontrolor je obvezan prisustvovati predsezonskim i svim drugim seminarima u organizaciji ABA Lige.
- 9.10. Kontrolor je obvezan da se stalno usavršava i prati trendove modernog suđenja.

Članak 10. Delegati

- 10.1. Delegati su obvezni doći na utakmicu doći na utakmicu 90 minuta prije početka utakmice kako bi mogli da provjere sve u vezi tehničkih normativa i marketinskih prava. I u obavezi su da od trenutka izlaska gostujuće ekipe na zagrijavanje (60 minuta do početka meca) budu na terenu, i prijave sve neregularnosti prvom sucu odmah.
- 10.2. Delegat je odgovoran za rad pomoćnih sudaca za zapisničkim stolom.
- 10.3. Delegat provjerava iskaznice pomoćnih sudaca, kao i Listu registriranih igrača (Obrazac 1) i Popis igrača za utakmicu (Obrazac 2), te identitet svakog igrača preko pasosa ili druge vazeće isprave (osobna karta).
- 10.4. Delegat je obvezan na zahtjev gostujuće ekipe provjeriti temperature na igralištu. I ako je temperature ispod 16°C utakmica se bez odobrenja gostujuće ekipe neće odigrati.
- 10.5. Delegat je obvezan da provjeri da su svi tehnički normativi i marketinški akti u skladu sa byLaws-ima.
- 10.6. Delegat je obvezan u slučaju da gledatelji i/ili ostale prisutne osobe na utakmici vrijeđaju službene osobe po nacionalnoj, vjerskoj, rasnoj i spolnoj osnovi, za vrijeme igre kod prve mrtve lopte i kada je sat za igru zaustavljen obavijestiti Prvog suca o istome.
- 10.7. Delegat je obvezan na poluvremenu utakmice ostati u blizini zapisničkog stola u svrhu obavljanja posla
- 10.8. Delegat je obvezan izvješće o utakmici (obrazac br. 4) dostaviti Sportskom direktoru i Disciplinskom sucu ABA Liga j.t.d. sa kopijom u e-mailu službene adrese Lige headoffice@aba-liga.com i to u roku od 3 sata od završetka utakmice i to putem e-maila u elektronskom obliku koji će biti odmah prosljeđen klubovima od strane Sportskog direktora.
- 10.9. Delegat je obvezan izvješće o utakmici (obrazac br. 4) dostaviti Sportskom direktoru i Disciplinskom sucu ABA Liga j.t.d. sa kopijom u e-mailu službene adrese Lige headoffice@aba-liga.com i to u roku od 3 sata od završetka utakmice i to putem e-maila u elektronskom obliku koji će biti odmah prosljeđen klubovima od strane Sportskog direktora.

- 10.10.** Na zahtjev Sportskog direktora ABA Liga j.t.d. suci i delegati su obvezni dostaviti dopunsko izvješće (Obrazac br. 6).
- 10.11.** Delegat i suci utakmice u slučaju prijave protiv izvršitelja prekršaja moraju isto dostaviti Sportskom direktoru ABA Liga j.t.d. (Obrazac br. 7) u roku 12 sati.
- 10.12.** Delegati imaju obvezu da na utakmicu dođu u odijelu s košuljom i kravatom.
- 10.13.** Delegati ne smiju o navodima u Izvješću obavještavati javnost.
- 10.14.** O disciplinskoj odgovornosti delegata odlučuje Sportski direktor ABA Liga j.t.d.
- 10.15.** Ako netko od delegiranih sudaca ne dođe na utakmicu, delegat određuje zamjenu među prisutnim sucima sa usvojenog popisa ABA Lige.
- 10.16.** Utakmicu mogu suditi i dva suca sa popisa ABA Lige u slučaju da delegat nije u mogućnosti odrediti trećeg suca.
- 10.17.** Ako ne postoji uvjet za ispunjavanje prethodnog stavka, delegat je dužan hitno izvijestiti Sportskog direktora ABA Liga j.t.d.
- 10.18.** Odluku o novom terminu odigravanja utakmice donijeti će Sportski direktor ABA Liga j.t.d.
- 10.19.** Troškove nastale na ovaj način isplatit će ABA Liga j.t.d., a za isti iznos teretiti će suca(e) koji nisu došli na utakmicu

Članak 11.

Suci

- 11.1.** Suci su obvezni doći u dvoranu 90 minuta prije početka utakmice i moraju otići direktno u sudačku svlačionicu, zatim obaviti pregled IRS-a, elektroničke opreme, uređaja za kontrolu vremena zviždaljkom (npr. "Precision time system") i visine svakog obruča.
- 11.2.** Suci su obvezni na utakmicu doći odjeveni u odijelo s košuljom i kravatom.
- 11.3.** Svi se suci moraju pojaviti na terenu 20 minuta prije početka igre. Suci će stajati na strani terena nasuprot zapisničkog stola i promatrati zagrijavanje ekipa.
- 11.4.** Suci ne smiju unutar dvorane tijekom utakmice samoinicijativno prikazati bilo kakvu reklamu, izravno ili neizravno, ukoliko to ABA Liga izričito pismeno ne odobri.
- 11.5.** Zviždaljka koja se koristi u suđenju utakmice mora biti crne boje i bez ikakvih logotipova.
- 11.6.** Ako sucu na dan prije utakmice odnosno na dan utakmice treba pomoć klupskog doktora ili fizioterapeuta, sudac mora komunicirati isključivo preko delegata utakmice koji je obavezan pismeno (e-mail) obavijestiti Sportskog direktora ABA Lige. Ni u kojem slučaju nije dozvoljen osobni kontakt sudaca sa predstavnicima klubova. Klub domaćin je dužan da osigura pomoć, da bi sudac mogao kvalitetno obaviti svoj posao.

- 11.7.** Suci su obvezni, u svlačionici 15 minuta nakon završetka utakmice dočekati kontrolora i sudjelovati u razgovoru s njim o njegovim zapažanjima na utakmici. Komunikacija između službenih osoba obvezna je biti na profesionalnoj razini.
- 11.8.** Sudac koji je donio odluku o isključenju igrača, trenera ili službenih osoba klubova obavezan je delegatu priopćiti razloge isključenja.
- 11.9.** Suci su obvezni na zahtjev delegata opisati sve sporne trenutke utakmice.
- 11.10.** Suci ne smiju davati izjave ili komentirati u javnim medijima događaje na odigranoj utakmici.
- 11.11.** O disciplinskoj odgovornosti sudaca odlučuje Sportski direktor i/ili Disciplinski sudac
- 11.12.** Klubovi ne mogu tražiti izuzeće sudaca s utvrđene Liste.
- 11.13.** Suci su obvezni u roku od 72 sata poslije utakmice poslati samoprocjenu suđenja Predsjedniku i Tajniku SK (Obrazac dostupan na službenoj stranici ABA Lige).

Članak 12. **Dužnosti Prvog suca na utakmicama**

- 12.1.** Prvi sudac vodit će sastanak sudaca I pomoćnih sudaca prije utakmice, koji će se održati u svlačionici sudaca ili pomoćnih sudaca 60 minuta prije početka utakmice.
- 12.2.** Prvi sudac biti će odgovoran za službeni zapisnik utakmice, a tijekom poluvremena će zapisnik pregledati. U slučaju neslaganja s rezultatom utakmice, glavni trener ili kapetan momčadi mogu potpisati žalbu.
- 12.3.** Ako na utakmicu ne dođe delegat, Prvi sudac određuje zamjenu među prisutnim delegatima u dvorani s usvojene Liste delegata za utakmice ABA Lige.
- 12.4.** Ako u dvorani nema prisutnih delegata s Liste, Prvi sudac preuzima dužnost delegata.
- 12.5.** Prije početka utakmice, Prvi sudac pobrinut će se da delegat provjeri identitet igrača registriranih u zapisniku i ostalih članova na klupi, provjeravajući autorizacijski popis, Prijavnu listu utakmice i putovnice/pasoše tih osoba.

Prvi sudac će narediti bilo kojoj osobi koja nije navedena na autorizacijskom popisu da napusti područje klupe momčadi ili bilo koje mjesto u blizini, te će svaku nepravilnost u tom pogledu prijaviti na poleđini zapisnika. Osim toga, Prvi sudac će narediti svakoj osobi koja je kažnjena u vezi s isključujućom greškom da napusti područje klupe ekipe.
- 12.6.** Prvi sudac samostalno ili na prijedlog člana sudačke ekipe i/ili delegata smjenjuju pomoćnog suca ako utvrde da isti čini pogreške koje utječu na regularnost utakmice.
- 12.7.** U slučaju U slučaju paljenja baklje ili drugog pirotehničkog sredstva od strane gledatelja Prvi sudac privremeno prekida utakmicu te se konzultira s rukovoditeljem osiguranja policije o daljnjem postupanju.

12.8. U slučaju da gledatelji bacanjem tvrdih, zapaljivih i eksplozivnih predmeta ugrožavaju sudionike utakmice, ili u drugim slučajevima u kojima je ugrožena sigurnost igrača i ostalih sudionika utakmice, Prvi sudac odlučuje o privremenom prekidu utakmice te se u slučaju prekida konzultira s rukovoditeljem osiguranja policije o daljnjem postupanju.

12.9. U slučaju da gledatelji i/ili ostale prisutne osobe na utakmici vrijeđaju službene osobe po nacionalnoj, vjerskoj, rasnoj i spolnoj osnovi, Prvi sudac samostalno ili po obavijesti delegata utakmice obavezan je za vrijeme igre kod prve mrtve lopte i da je sat za igru zaustavljen sprovesti slijedeći protokol:

1. Opomena: Putem službenog spikera opomenuti gledatelje i/ili ostale prisutne osobe koje rade prekršaj Članka 49. byLaws-a.

U slučaju ponavljanja istog prekršaja nakon 1. opomene:

2. Opomena: Pozvati kapetana momčadi čiji gledatelji i/ili ostale prisutne osobe čine Prekršaj Članka 49. byLaws-a da se korektno ponašaju.

U slučaju ponavljanja istog prekršaja i nakon 2. opomene:

Prvi sudac dužan je donijeti odluku o privremenom prekidu utakmice i udaljavanju gledatelja i/ili ostalih prisutnih osoba koje su napravili uzastopni prekršaj Članka 49. byLaws-a.

U slučaju nemogućnosti provedbe stavka „c“ ovog Članka, Prvi sudac može donijeti odluku o konačnom prekidu utakmice.

U vezi svih odluka o privremenom ili konačnom prekidu utakmice, Prvi sudac obavezan je konzultirati se s rukovoditeljem osiguranja policije.

12.10. Nakon prekida utakmice i konzultacija s rukovoditeljem osiguranja policije Prvi sudac odlučuje o eventualnom povlačenju ekipa i službenih osoba s terena.

12.11. Odluku o nastavku utakmice ili definitivnog prekida utakmice također donosi Prvi sudac.

12.12. U slučaju provođenja doping testa nakon utakmice, Prvi sudac isto mora upisati na poledini zapisnika.

12.13. Prvi sudac obavijestit će disciplinsko tijelo, na poledini zapisnika, o svim incidentima koji su se dogodili prije, za vrijeme i/ili nakon utakmice, kako u pogledu poštivanja pravila utvrđenih za natjecanje, tako i ponašanja timova i publike. Iznimno, kada su incidenti tako ozbiljni da ugrožavaju fizičku dobrobit bilo koje ekipe ili suca, ova se obveza može zamijeniti dopunskim izvješćem, koje se mora poslati u roku od 12 sati nakon završetka utakmice.

Ako se utakmica igra manje od 60 sati nakon utakmice tijekom koje su okolnosti prouzročile dopunsko izvješće, navedeno se izvješće mora poslati u ured ABA Lige u roku od 90 minuta nakon primitka zapisnika na kraju utakmice.

Nepodnošenje ovog izvješća u propisanom roku smatrat će se nepotpunim informiranjem, s odgovarajućim disciplinskim učincima.

- 12.14.** Prvi sudac bit će odgovoran za predavanje kopije uredno ispunjenog zapisnika o utakmici od strane delegata ABA Lige svakom klubu odmah nakon što ga Prvi sudac potpiše na kraju utakmice.
- 12.15.** Prvi sudac odgovoran je na utakmici za sprovođenje FIBA međunarodnih košarkaških pravila zajedno s EL interpretacijama te ABA Internim aktima (BYLAWS) i Pravilnicima.

Članak 13. Seminar i tjelesna sprema

- 13.1.** Pred početak natjecateljske sezone organizira se obavezni seminar sudaca i kontrolora ABA liga. Na seminaru se prema programu rada koji utvrđuje SK obavljaju predavanja iz Pravila košarkaške igre, Mehanike i tehnike suđenja i ABA Internim aktima (BYLAWS) i ABA Pravilnicima
- 13.2.** Pred početak natjecateljske sezone, ovlašteni liječnik kojeg je odabrala ABA Liga odredit će maksimalnu tjelesnu težinu za svakog suca, uzimajući u obzir njihovu visinu, dob, spol i povijest bolesti. Ta se težina ni u koje vrijeme tijekom svake natjecateljske sezone ne smije povećati.

Svi suci s Liste, putem Tajnika SK dobiti će pismeno izvješće s podacima.

- 13.3.** U okviru seminara obavljaju se obavezna antropološka mjerenja (BMI i body fat) u suradnji sa stručno osposobljenim osobama.
- 13.4.** Sudac čija težina pređe utvrđenu predviđenu težinu, nakon pismene će obavijesti Tajnika SK dobiti rok od 14 dana da težinu dovede na predviđenu. Tijekom tog 14-dnevnog razdoblja, sudac neće biti delegiran za suđenje bilo koje utakmice ABA Liga. Ako i po isteku takvog 14-dnevnog razdoblja težina suca poslije testiranja prelazi predviđenu težinu, taj sudac neće biti imenovan za bilo koje suđenje u roku od 2 (dva) mjeseca, odnosno dok ne postigne utvrđenu težinu shodno točki 13.2.
- 13.5.** Na obveznom predsezonskom Seminaru svi suci i kontrolori obavezni su položiti testiranja sudaca i kontrolora ukoliko to bude potrebno po procjeni Sudačkog odjela ABA Lige.

Suci ispunjavaju pismeni test koji sadržava pitanja iz Pravila košarkaške igre, Mehanike i tehnike suđenja te polažu test provjere tjelesne pripremljenosti.

Kontrolori polažu sve potpuno iste testove kao i suci (osim testova tjelesne pripremljenosti), a uz to mogu imati i testove iz područja pedagogije/psihologije, ukoliko se takvi programi budu održali za njih.

Rezultati svih testiranja će biti dostavljeni Skupštini ABA lige na uvid.

- 13.6.** Svi suci koji su bili na seminarima i testiranju u nadležnosti ili FIBA ili EL ili Nacionalnih udruga sudaca te koji su položili ispit iz Pravila košarkaške igre i položili norme tjelesne pripremljenosti,

moгу biti oslobođeni polaganja navedenih ispita prije početka ABA Liga, ali moraju biti prisutni na Seminaru i obaviti antropološka mjerenja.

Svi kontrolori koji su bili na seminarima i testiranju u nadležnosti ili FIBA ili EL ili Nacionalnih udruga sudaca te koji su položili ispit iz Pravila košarkaške igre, mogu biti oslobođeni polaganja navedenih ispita prije početka ABA Liga, ali moraju biti prisutni na Seminaru.

SK može priznavati pismene potvrde Nacionalnih udruga sudaca o unaprijed položenim ispitima. U tom slučaju potvrde trebaju biti dostavljene Tajniku SK najkasnije do početka obveznog predsezonskog Seminara.

SK će o svojoj odluci obavijestiti sve suce i kontrolore minimalno 15 dana prije početka obveznog predsezonskog Seminara.

- 13.7.** Testiranja sudaca i kontrolora se naknadno mogu izvršiti u bilo kojem trenutku sezone ukoliko ih Sportski direktor, Komesar i Predsjednik SK ABA Lige budu smatrali potrebnim.

Usvajanjem ovog Pravilnika zadužuje se Tajnik SK da ustroji i vodi evidenciju rezultata mjerenja sudaca ABA Lige.

- 13.8.** Tijekom natjecateljske sezone ABA Liga ima pravo zahtijevati od svakog suca da se podvrgne tjelesnom (medicinskom) pregledu prema EL i FIBA pravilima, kad god smatra da je to potrebno. Ove preglede moraju obaviti stručno osposobljene osobe.

- 13.9.** U slučaju da sudac ne prođe gore navedeni test tijekom sezone, neće imati pravo na suđenje na utakmicama ABA Lige, sve dok ne položi testove na datume koje odredi ABA Liga.

- 13.10.** U slučaju da sudac ne prisustvuje Seminaru sudaca ABA Lige zbog osobnih ili profesionalnih razloga, bolesti ili ozljede koja nije zadobivena tijekom obavljanja dužnosti prema ABA Ligi, isti s potvrdom mora pismeno obavijestiti Sportskog direktora.

Sudac koji opravdano propusti sudjelovati na Seminaru sudaca ABA Lige, obvezan je uspješno položiti test prije početka redovne sezone. U tom će slučaju, Predsjednik SK odrediti članove komisije te datum i mjesto gdje će se provesti odgovarajuća testiranja.

Troškove dolaska na testiranja snosi osobno sudac ili kontrolor koji pristupa testiranju.

- 13.11.** ABA Liga pridržava pravo da razmotri pojedinačne slučajeve na temelju izuzetnih osobnih i profesionalnih okolnosti koje nisu obuhvaćene ovim Pravilnikom.

Članak 14.

Ograničenje kontakta između dužnosnika i ekipa

- 14.1.** Svaki kontakt između dužnosnika i ekipa za koji se može pojaviti potreba mora se provesti putem Sportskog direktora ABA Lige, uključujući informacije o zračnom i željezničkom prijevozu, prijevozu do i od zračne luke / željezničke stanice i hotela, prijevozu između hotela i dvorane te obrocima.

- 14.2.** ABA liga prepoznaje činjenicu da po dolasku suca u dvoranu može doći do različitih kontakata s predstavnicima klubova. U tim slučajevima komunikacija mora biti uljudna, ali kratka.

Članak 15. Darovi

- 15.1.** Dužnosnici ni pod kojim okolnostima ne smiju primiti darove od klubova.

Članak 16. Ostalo

- 16.1.** Nepotrebno druženje s igračima, trenerima, predsjednicima i drugim klupskim osobljem strogo je zabranjeno.
- 16.2.** Neovlašteni posjetitelji (svi osim Direktora i Sportskog direktora, Komesara za delegiranje te Predsjednika i tajnika Sudačke komisije ABA Lige) u svlačionicu se ne smiju primiti ni u koje vrijeme.

Od svih se sudaca očekuje da se trude da se ovo ograničenje provodi.

Svaki neovlašteni ulaz u svlačionicu Prvi sudac obvezan je prijaviti na poleđini zapisnika utakmice ili na dodatnom obrascu.

- 16.3.** Klub domaćin putem službenog predstavnika kluba uvijek je odgovoran za sigurnost i zaštitu sudaca. To uključuje ulazak na početku utakmice, odlazak i povratak na poluvremenu, te odlazak na kraju utakmice, a uključuje i odlazak iz dvorane. Suci moraju imati na raspolaganju ključ od svlačionice.

Na zahtjev Prvog suca domaći klub obvezan je osigurati nesmetani i siguran odlazak iz mjesta u kojem se utakmica odigrala.

Članak 17. Izvješća

- 17.1.** Sva izvješća koja se odnose na utakmicu upisuju se na poleđini zapisnika, a ako je to potrebno trebaju biti popraćena dodatnim izvješćem svakog suca.
- 17.2.** Prvi sudac obavijestit će predstavnike oba kluba o prirodi i sadržaju izvješća odmah nakon završetka utakmice putem zapisnika.
- 17.3.** Izvješća moraju sadržavati najmanje sljedeće informacije o bilo kojem incidentu koji se dogodio prije, tijekom i/ili nakon utakmice:
- Vrijeme u koje se incident dogodio (uključujući četvrtinu, minutu i sekundu).
 - Detaljan opis prijavljenog incidenta (ako postoji prosvjed igrača ili trenera, u opisu će biti naveden razlog prosvjeda, te izjave ili riječi izražene u protestu; ako su bačeni predmeti, opis će uključivati identifikaciju i karakteristike predmeta, mjesto gdje na

koje je bačen i informacije o tome je li kao posljedica incidenta utakmica prekinuta ili ne).

- c) Identifikacija osobe ili više njih (ako su poznate) koje su uzrokovale incident i/ili osobe koje su u njega bile uključene.
- d) Opis svih tehničkih, nesportskih, diskvalificirajućih i nasilnih prekršaja zabilježenih na utakmici.

17.4. Sva izvješća, zapisnici i druga dokumentacija moraju biti poslani e-mailom u ured ABA Lige u roku od 1 (jedan) sat nakon završetka utakmice (osim kako je utvrđeno u članku 11.12. u svezi s dopunskim izvješćima glavnog suca), a izvorni primjerci moraju se poslati ekspresnom poštom. Čim se pošalje izvješće, o tome se telefonom mora izvijestiti Sportski direktor ABA Lige.

Članak 18. Ocjenjivanje i odabir sudaca

- 18.1.** Tijekom natjecateljske sezone suci će dobivati povratne informacije na odgovarajući način koristeći kombinaciju verbalnih, vizualnih i pisanih zapažanja.
- 18.2.** Suci koji se nalaze na listi za suđenje ABA lige, a ako sudeći utakmicu 1. ili 2. ABA lige dobiju slabu ocjenu suđenja (ispod prosjeka ili ne zadovoljavajuće) biti će kažnjeni ne suđenjem 1-5 utakmica ABA liga.
- 18.3.** Izvještaj o suđenju 1. i 2. ABA Lige dostavlja Sportski direktor svim klubovima i sucima ABA Liga.
- 18.4.** Suci su podijeljeni u šest (6) jakosnih grupa, na osnovu Izvješća kontrolora iz prethodne natjecateljske sezone i mišljenja Komesara i Predsjednika SK. Grupe sudaca su prohodne i zavise o kvaliteti suđenja tijekom natjecateljske sezone i grupe se poštuju kroz delegiranje i ako je to moguće i na osnovu rangiranja. Prvi sudac može postati sudac za koga Komesar za delegiranje procjeni da može obavljati tu dužnost.
- 18.5.** Ocjenjivanje sudaca obavlja se opisnim ocjenama koje se opisom obrazlažu u obrascu Službena kontrola suđenja.
- 18.6.** Sudac koji se ocjeni ocjenama „ispod prosjeka“ ili „ne zadovoljavajuće“ podliježe članku br.20 Sankcije iz Pravilnika o radu sudačkog odjela, o kaznama će biti obaviješteni svi klubovi u pisanoj formi.
- 18.7.** Kroz delegiranje se osigurava da kada je to moguće bolje rangirani suci imaju veći broj utakmica od lošije rangiranih sudaca
- 18.8.** Ukoliko je po procjeni Komesara potrebno, u iznimnim situacijama pojedini sudac može biti delegiran dvije utakmice u kolu.

Članak 19. **Povrede koje počine službene osobe**

- a) Agresija, prijetnje, prisila ili bilo koji čin koji pokazuje nedostatak poštovanja prema igračima, trenerima, navijačima klubova, rukovoditeljima, drugim članovima sudačke ekipe, gledateljima, sportskim vlastima ili bilo kojoj osobi općenito.
- b) Nekorektno i nesportsko ponašanje, koje izaziva animozitet gledatelja.
- c) Pasivnost prema nesportskom ponašanju članova natjecateljskih klubova.
- d) Dokazana pristranost prema bilo kojem od klubova.
- e) Namjerno dodavanje opaski, izmjena ili drukčija manipulacija zapisnikom utakmice na način da se njegove bilješke ne podudaraju s onim što se dogodilo na terenu, te zlonamjerne ili lažne informacije, ili nepotpune ili pogrešne informacije stavljene u zapisnik.
- f) Izravno ili neizravno sudjelovanje u klađenju na bilo koji način vezano uz košarku, uključujući i prosljeđivanje povjerljivih informacija koje se kasnije koriste u klađenju.
- g) Neprijavlivanje sumnjivih aktivnosti ili pristupa u vezi s mogućim prekršajima namještanja utakmica.
- h) Ne dostavljanje rezultata u utvrđeno vrijeme i na utvrđen način.
- i) Nedostavljanje izvješća (u slučaju da je ono bilo potrebno, ili kad su ga tražila disciplinska tijela o činjenicama vezanim uz događaje prije, za vrijeme i/ili nakon utakmice; nepotpuni podaci u izvješću ili dostavljanje netočnih podataka.
- j) Odbijanje službene nominacije utakmice ili davanje netočnih podataka kako bi se izbjeglo nominiranje na utakmicu.
- k) U propisanom roku ne potvrđivanje službene nominacije za utakmicu.
- l) Kršenje tajnosti nominacija.
- m) Neopravdano kašnjenje dolaska u mjesto održavanja utakmice.
- n) Nedolazak u mjesto održavanja utakmice zbog greške suca ili bez opravdanja; utakmicu posljedično sude dva suca, ili dva suca i zamjenik.
- o) Neopravdani prekid utakmice.
- p) Neprijavlivanje ulaska neovlaštenih osoba u sudačku svlačionicu (75 min prije početka utakmice do odlaska nakon utakmice)
- q) Izostanak informacija uredu ABA Lige o planu putovanja avionom i dolasku u mjesto održavanja utakmice, koje su predviđene Pravilnikom o honorarima, putnim troškovima, smještaju i prehrani za suce, delegate i kontrolore.

- r) Neispravne kopije dokumenata o putnim troškovima.
- s) Prihvatanje darova.
- t) Konzumacija jela i pića sa predstavnicima klubova ili na račun klubova.
- u) Uključivanje u stalne ili privremene aktivnosti koje mogu dovesti do sukoba interesa glede vlastitog položaja ili s njim imaju izravnu ili neizravnu vezu, ili u bilo koje druge aktivnosti koje mogu utjecati na ishod bilo kojeg košarkaškog natjecanja.
- v) Bilo kakve radnje ili javne izjave koje narušavaju imidž ili interese bilo kojeg natjecanja ABA Lige, ugrožavaju skladne odnose među klubovima, te koje mogu dovesti do nasilja, iskazati nepoštivanje ili se pokazati uvredljivim za bilo koje natjecanje ABA Lige, te za bilo koje osobe, tijela ili rukovoditelje nadležnih tijela, ili za osobe koje imaju pravne ili arbitražne pozicije, te općenito bilo koje izjave koje su štetne za košarkaški sport.
- w) Javne izjave u svezi s bilo kojim natjecanjem ABA Lige, osim kad su odobrene od strane ABA Lige.
- x) Postovi na društvenim mrežama o bilo kojem klubu ili natjecanju ABA Lige.
- y) Nedostatak poštivanja uputa Prvog suca od strane člana sudačke ekipe.
- z) Općenito, neispunjenje pravila propisanih ovim Pravilnikom ili bilo kojom drugom odredbom koju je utvrdila ABA Liga.

Članak 20. Sankcije

- 20.1.** Ukoliko sudac dobije ocjenu „ispod prosjeka“ ili „ne zadovoljavajuće“ kazniti će se zabranom suđenja 1-5 utakmica u tempu delegiranja.
- 20.2.** Sankcije iz članka 20.1. stupaju na snagu odmah. U slučaju da je sudac kažnjen, a unaprijed već delegiran, službena delegacija mu se povlači.
- 20.3.** Suci koji ne polože testove, kao i suci koji dobiju slabu ocjenu, za toliki broj utakmica kolika im je kazna, imati će manji broj potencijalnih utakmica u konačnom zbiru.
- 20.4.** Sucima utakmice zabranjeno je davanje bilo kakvih izjava za medije po pitanju suđenja utakmica. Također, sucima se zabranjuje i bilo kakva reakcija u medijima, po osnovi izjava Klubova ili pojedinaca po pitanju suđenja određene utakmice. Za takve izjave dane u medijima, sudac će biti brisan sa liste sudaca ABA Lige.
- 20.5.** Odgovornost i kazne koje izriče Sportski direktor ABA Lige za nepridržavanje bilo koje od navedenih odredbi (u skladu sa ABA Liga Internim aktima BYLAWS i Pravilnicima) mogu biti:
 - 1. opomena
 - 2. kazna brojem utakmica

3. skidanje sa liste za tekuću sezonu

20.6. Službena osoba za kojeg se činjenično utvrdi da je na bilo koji način povrijedila članak 15.1. i/ili jednu ili više stavki navedenih u Članku 19. pod f, g, r, s prijavljuje se Disciplinskom sucu ABA Lige.

Članak 21.

Honorari, putni troškovi, smještaj i prehrana za službene osobe (suci, delegati, kontrolori i kontrolori TV snimaka) na utakmicama ABA lige

Honorari, putni troškovi, smještaj i prehrana za : suce, delegate, kontrolore i kontrolore TV snimaka na utakmicama 1. i 2. ABA lige (regularni dio lige + Play Off), Supercupa, juniorskih turnira i kvalifikacija za dopunu 1. ABA Lige regulirani su posebnim Pravilnikom koji pred svaku sezonu usvaja Skupština ABA Lige.

Članak 21.

Tajnost dokumenata

Svi dokumenti predstavljaju poslovnu tajnu ABA Lige i kao takva su dostupna svim organima i sudionicima lige. Također, svi dokumenti su dostupni nadležnim državnim organima (država iz koje dolaze klubovi koji se takmiče u ABA ligi j.t.d.) i nacionalnim savezima ili nacionalnim ligama kao i FIBA i EL na njihov pismeni i obrazloženi zahtjev. O zahtjevu će odlučivati Predsjedništvo i Skupština ABA lige j.t.d., a na prijedlog Direktora koji je odgovoran za zakonitost u radu.

Članak 22.

Prijelazne i zaključne odredbe

- 22.1.** Sva ostala pitanja koja nisu regulirana ovim Pravilnikom regulirana su ostalim normativnim aktima ABA Lige odnosno regulirati će se odlukama Skupštine.
- 22.2.** Izmjene i dopune ovog Pravilnika obavljaju se na način i po postupku njegova donošenja.
- 22.3.** Tumačenje ovog Pravilnika daje Sportski direktor.
- 22.4.** Ovaj Pravilnik usvojen je na redovnoj sjednici Skupštine održane u putem video veze, 21.09.2021. godine a primjenjuje se danom donošenja.
- 22.5.** Usvajanjem ovoga Pravilnika prestaje važiti do sada važeći Pravilnik.

U Zagrebu, 21.09.2021.

Dubravko Kmetović
Direktor ABA Lige j.t.d.

Milija Vojinović
Sportski direktor ABA Lige j.t.d.